

PAIK RYMARČIO

RŪPINTOJELIO

LLKS visuomeninės minties organas

1950 m.

balandis

nr. 3(9)

ALBILUJA!

Lietuvi, Velykų varpams skelbiant prisikėlimą, prieš tave klausimas: ar baigsis šiemet bolševizmo atnešta kančia Lietuvai - tavo Tėvynai?

Tu Tėvynės sūnau - dukra: Tėvynės kančia yra tavo kentėjimais astuojama, dėlto tu pilnai teisus dėl savo klausimo.

Tik, kiek teisingą šią klausimą kelia kraujas ir ašaros, kurių iš mūsų pareikalavo bolševikinė tiranija, tiek teisingam atsakymui žmogi turia žvelgti į tą kraują ir ašaras, kuris bus pralietas mūsų kentėjimų priešaisiai sunaikinti.

Fiktas buvo bolševikas, kai iš mūsų amesti ja tyčiojosi: prieš penkis metus bolševikas pyko, kad prieš jo didybę lietuviai galvos nelenkė, - tada bolševiko draugais buvo ir Čerčilis ir Truzenas. Kaip sakalas tejsučiąs savo sparnuose teįgančią laisvą, nebojo neboję kilti prieš audras, taip lietuviai nebojo kilti prieš žemės audrą bolševizmą, kurią rėmė visos žemės kulkeavaičiai ir patrankos.

Fiktas bolševizmas ir šiandien ant lietuvio: pyksta bolševizmas neregėdamas lietuvio sau draugu prieš nelaisvą - karą. Laikai pasikeitė: už tai, kad nenorėjome karo, bolševizmo

priešais likose; šiaudien, kai lietuviai regi,
kad jo kentėjimus tik karas užhaigis, bolše-
vizmas mus savo priešais regi.

Šitas laiko pasikeitimas rodo: kad šienet
mūsų kentėjimai baigsis, daug daugiau galima
tikėti negu kas galėjo tikėti tuo, jog bolše-
vizmai mūsų šalyje siuntėjant Partizanas gy-
vas keštu kart velykas žvės. Tik tai ne vis-
kas.

Lietuvi, tu žinai, kad karas prieš bolševiz-
mą reikš žmonijai priakėlimą iš bolševikinio
tvsko. Midžinojasi dora žmonija Gerčiliu,
Trumena, kurie šitas karui žmoniją parengė.
tau, lietuvi, ką sako šitas žmonijos didžiavi
masis? Doro žmogaus tėra visnas atsakytes:
lietuviai per savo kraują ir ašaras iššaukė
žmonijos sąžinę ir protą prebiliti tieses šo-
džiu prieš tą bolševizmą, kuris žmonijos pra-
žatini yra.

Tiesa, lietuvi, šitas tavo kelias nėra tuo
gersu, kuri į dangaus aukštjbes milijonai dar
tavy kelia: nekaltas tavo kraujas ir ašaros
tėra tik nemari tiesa, kuri žmoniją pašadino
nebėti savo kraujo ir ašarų bolševizmo - tavo
kentėjimų sunaikinimo reikalui.

Savo garbės apgint kėlei, lietuvi! Sulau-
kei - visa žmonija kyla nugalėti savo negar-
be - bolševizmą. Tikėki - nesėtęs kelio dėl
taškilio su žmonija garbingu žmogumi giedosi:

- A L E L I U J A !

Redakcija

lyg mažes lašelis iš apgno giljamsio,
lyg aukštasesi bokštas ant aukštojo kalno
į didžiąją saulę pakilęs daizamsi,
į mirgančią žvaigždę ant viešpities delno.

Ž. Pradžionis

V I S U O M E R I N Ė V E I K L A

Socialinis skyrius

G a b i j u s

Didysis prisikėlimas

Jau saulelė vėl atkopsma
 buidino svieta,
 ir žiemos šaltos trūsus par
 grūdama juokės.

Donelaitis

Ar kelia kas žiema žilutės juoku nusijuo -
 kas pavasarį? Gal iš sausumo žilutė išvydu -
 sics šalčio pramonės su ledais sugalšti pagau
 na? Gal pavasarį ledas mirties agonijoje ner -
 di? Ne! Ir ledas, ir visas žiemos trūsas sau -
 lutės atokaitoje pargrūdama juokiasi. Ir le -
 das skubėdamas šnars, virsta kuo buvęs, kad

vakariui pasūpanjant gyvenimu džiaugtųsi.
 Vislab, kas rudens biatrybėj namirė verk -
 dass, pavasario saulei prašvitas meiliai juo -
 kiiasi, širdį vilioja. Ir žmogus pavasariu iš
 širdies nusijuokęs iš savo gymio išveja žvė -
 ri: su pavasario meile žmogus darbus glėbda -
 mas skuba, plūša, kad sekantį žiemai šiltes

nus kailinius ištaiņytū, kad mīlīgiem gyvu liams jauksmā, buveina iņrengti.

Kilgs žmogus pavasarī iā viņā žiemā māsī - juokt pasīrēšs: prie šilto kakali, šviesioj seklyšioj pavasarī radīo garsums juokiantis, žmogus žīemos rūstums pavasarī verēia.

O kar gi pavasarīai eināt prasenga žīemas? Jī, kas ir atgyventi vergījos, baudžīavos laikai - pernykēte lieka: kad ir kartojasi, tet žmogaus pastangū dēka kaskart žaugīau tik iā savo rūtūso kvatotīs tegali.

Kristaus

Tas didus žmogīškas dalykas, kurī vadina ištatyū, ir tas didus dievīškas dalykas, kurī vadina teisingum.

V. Hugo

Ar reālus Kristaus īrisikēlinas? Pīrmaunais: reālus gyvenīmo reīškīns pra kryšius. Tai iā didaus žmogaus ištatyū ir jaunū pavasarī ky lūnčio dievīško teisingūmo susīkryžīavīmas, kad vienas iā šitū dalykū ant jū iāšaukto kry žīaus mīrtū, antrā palīkēmas žmogaus gyvenīmu.

Jeigu atīstume iā Kristaus gyvenīmo šemēje īstorījas, kai iāganītojas ir dīdžīausīai nūsīdējelsī leīdžīa savo ataroms mēgotī. Je šventas kojās, kai žokytojas i nūsīdējelsī višīems liepīa nestī akmenī - kas be nuodēms, Kristaus ir kentējīmai ant kryžīaus tebūtū tas dievīškas stebuklas, kurīs ne žogui perneštī. Kristus šemēje žmogus, dēlto ir apie prīsikēlīnā kalba žmogaus gyvenīmo pavīzē dālais: atīskīte papīktīnīmas ir nereīks žmogaus teīstī uā prasīkaltīnā.

Kaip nekā negali kaltīntī ledō, kad jīs dēka pīktoš žīemos ištatyū pabūna ešero gyvenīmai troškūliū, taip pat ir Kristus liepīa nestī i artīmo pīktīntojoj akmenī, kas netal-

tas dėl papiktinančių įstatymų veikimo į arti-
mą. Tai dieviška kalba įstatymų vergišiems:
nemakreipti savo žvilgsnio vien į įstatymo ver-
gus, bet siekiant tarpusavyje pavasarį dvel-
kiančio gaivumo, pasiekt sunaikinimo pikty
įstatymų prado.

Kristaus kentėjimai prasideda tada, kai moky-
toją išdavusieji težino vieną kelią - kartuves.
nešumo, atrodo, netrūksta ir čia: pribrandi -
mus sąlygas ir nepabūgus erškėčių vainiko ir
yra tas kelias, kad amžių krauju persunktos ka-
rūses lyg gėda prieš gyvenimą nusilenktų.

Ar Kristus prisikėlė? Žūkime tikri, jeigu ir
šiandien Kristus gyventų ant žemės ir, jeigu
Jas kas tai tvirtintų, jis nedvejodamas tam
pasakytų: - tu tai pasakci! Ir Kristus taip
atsakytų dėlto, kad jis yra tas dieviškasis
teisingumas, kuris težino žmogaus laisvą valią
savo gyvenimui žydinčiu pavasarį kurti.

Kristus nebejo ir nuožmiausias mirties ant
kryžiaus dėlto, kad laisva valia gyvendamas
žmogus ant žemės ir šiandien artimui rodytų,
jog veltui Italijoje fašizmas demokratiją nukry-
žlavęs palaidojo. Regi žmogus ir tai, kad ir
iš nacistinio kape keliasi nesari demokratinė
teisė. Asame liudininkais, kai parengtas atri-
timas bolševikinio skens nuo demokratijos
graso ir Rusijoje.

Prieš šistmečius sudringu pavasarį JAV gy-
venimas kilo savo žemėje vergiją paversti per-
nykšte žiema. Virš šito kilimo durgio Vašing-
tono dvasia: ji JAV tautų laisvėjimo neiškeitus
į sau žibendį karūną, šitas tautas paliko žy-
dinčiu pavasarį kvatotis iš visų žiemų.

Tikrai realus JAV prisikėlimas gyvenimui,
jis ir žmonijai neša P i š i j i P r i s i k-
ė l i m a į iš bolševikinio košmaro. Tikra
ir tai, kad prieš dvidešimt amžių tik dangaus
sukštytės drįso skelbti žmogaus prisikėlimą,
kuris šiandien lieka žmogaus realiu gyvenimu.

Komunizmas

Kas yra šora, morališka?
Gi tai, kas yra naudinga
komunistų partijai.

Leninas

Laikydamas savo priešą - kapitalizmą jau par-
blokštu, rūšias pamokas teikdamas reakcijai
bolševizmas pranašauja žmogaus prisikėlimą ko-
munistiniam gyvenimui. Ar tai realus prisikė-
limas?

Pavasario saulė teikino prisikėlimą puotai,
kur lūgų diena gūvoles jaunatvą švokščiamas la-
piais, taip pat šios dabilas medaus asociais
vaišindamas murgasparni pasaulį teįsūčia gyve-
nimo skytiniam ir dėl savo padėmės pasirūpin-
ti. Visų laisva valia šioje puotoje dalyvauti
žemės viešpatį - žmogų, išviję iš jo gyvie
šlamos rūstumo sukauptą švėrį, pakviečia būti
gyvenimo kūrėju. Tai kelių kelias į gėrybėmis
pertvinkusį rudeni, kad žiemos liešumą laši -
niais sotinant pavasariams lyg amžinai priesmū
gyvenimas plauktų. O kas gi saulė komunistinio
prisikėlimo?

Bolševizmo tvirtiniam ji yra Stalinas - rūš-
tybė, prakeikimas praėjies. Bet tai kerštas
buvusiam, - tai kelias per atkeršijimą žiemai
į pernykštį rudeni, kad po rūstaus darbo jo
bulvionose atrastu lobiu rūkščiai panisotinas.
Kuo gi šita saulė yra realiam gyvenimui?

Bolševizmas sako, kad tada prasidės džiugs-
minga komunistinis prisikėlimo puota, kai su
šaknimis bus išrauta prakeiktoji praėjies. Bet
ir Stalinas, ir komunistinės švaigždės: Mark-
sas, Angulsas, Leninas yra iš šios praėjies.
Tik šiuo atveju bolševizmo keikiama praėjies
kartu rodoma ir kaip komunistinių švaigždžių
ir saulės gindytoja ir ugdytoja. Šito skyvaiz-
doje nenorint bolševizmui ir iš gėdės rauda -

lausti, komunistinis prisikėlimas tenka parem-
ti Lenino š moralė: pračities priedanga suku-
rus prakeiktųjų kaėrus, kompartija dšioėmaja
prisikėlimo puotos saldybėmis.

Gyvenimas natūra moka: kaip neišvengė bol-
ševikinės esulės rūtumo komunistinio prisik-
ėlimo pranašas Trockis ir jo draugai, taip
ir nū iėnoį komunizmo vadai Tito ir jo sėbrai
bolševizmo prakeikimai. Patsai bolševizmas
per istoriniais trumpą laiką spėję įrodyti,
kad komunistinis prisikėlimas nėra dšioėmaja -
ningas šmogaus kilimas kūrybai, bet tai rūd-
dens ašaros žvelgiant į šiemą - komunizmą;
tai tėra šmogaus ir komunisto ieškojimas
kiausio, kuris padėtų sulaukti tikro pavasa-
rio. Tai regi ir bolševikinė smulė, dėlto
tik rūšėias pamokas teikdama būtų laikų at-
stovams ji tešengia į "prisikėlimą" - į ne-
būtį.

Demokratijos

Apsaugok, Ankšėciausias, tą myli-
mą šalį,
kur mūsų scfybos, kur boėių ka-
pai.

Maironis

Prisikėlęs šmogus iė vergo ir karališko ma-
jesteto išpažinimo galios, šiandien garbina
demokratiją, teisą. Ar šita teisė yra šmogaus
prisikėlimas? Ar čia tas dieviškas dalykas,
kurį vadina teisingumu?

Dar didysis karas įrodė, kad demokratija
tikrai šmogaus prisikėlimas iė atgyvenusių
laikų. Bet tai, kad demokratija bolševizmui
tebuvo kelias rusų ir gretimas tautas paskan-
dinas kreujo jūroje siekti pasaulio užvaldy-
mo, kad demokratija tebuvo proga susivaidi-
jusią italų tautą užvaldyti fašizmui ir tuo

siekti senosios Romos švitėjimo - žmonijai
jai vergaujant, kad demokratinė teisė tępsit-
reiškė Vokietijos nuovargiai prieš nacizmą -
prieš Europos atsaujinimą vokišku stilium ro-
do, jog vergu galima demokratinę teisę laikyti
žmogaus gyvenimo įstatymu.

Siaudien, kai fašizmas lyg buvusi migla iš-
sklaidytas, kai nacizmo ir pelenus išnešiojo
vėjai, Prancūzijoje, Italijoje, Kinijoje demok-
ratinė teisė tėra kelias tų tautų įaudrini-
mui, kad ne vien broliadystė, bet ir gindyto-
jų niekšiškas išdavimas būtų laikomas žmogaus
slove. O gal gi tai kalba, kad demokratinė
teisė yra teisingumas?

Vistik, vien demokratinės teisės garbinimas
sako, kad čia yra realus žmogaus gyvenimas.
Tik mūsų amžiuje demokratija žmogaus prisikė-
limą jau garantavo iš po carų, kaiserio, fa-
šizmo ir nacizmo jungo. Mūdienu realus karo
nkyvaizdoje: tai demokratinės teisės ir bol-
ševikinio įstatymo susikryžiavimas, kad vie-
nas iš šitų dalykų žuvus, antras paliktų žmo-
gaus gyvenimu. Kas gi šiuo atveju yra bolše-
vikinis įstatymas?

Pasaulinų karų įaudrintai žmonijos dvasiai
naraminti, bolševizmas pasiūlė tautoms naujo-
sios demokratijos įstatymą. Ne vien milijonų
protas, bet ir sąžinė daugumai diktavo, kad
bolševikinis įstatymas tikrai gali apsaugoti
žmoniją nuo spekuliantų tautų nepriklausomybe
- nuo karų kelėjų. Tai bolševizmo švytėjimo
laikas.

1947 m. žmonijai laukiant Kristaus Prisikė-
limo, Trumanas paskelbė žmogaus laisvės nuo
baimės doktriną. Tai bolševizmui kryžkelė: at-
sisakyti nuo bolševikinio būdė siekiant val-
džios bolševizmui teršikė, kad nuo Maskvos
nusigriš ir jos satelitai: einant prie galut-
tinio laimėjimo bolševizmui prireikė kominfor-
mo - bolševikinėmis priemonėmis Trumano doktri-
nos sutriuškinimo.

Šiais metais žmonijai laukiant Kristaus
Prisikėlimo švenčių, JAV departamento sekre-
torius Ačesonas kovo 16 d. bolševizmui gy-
venti pastatė šias sąlygas: Vokietijai ir
Austrijai garantavimas demokratine teise pa-
remto gyvenimo; šita teise paremiamas Korė-
jos ir Japonijos gyvenimas; iš TSKS sateli-
tinių kraštų išvesti bolševikinę kariuomenę
ir policiją; pansikinti Kremliaus organizuo-
tą penktą koloną; panaikinti geležinę uždang-
są; atsiskyti nuo pasaulio užkariavimo idė-
jos.

Kas gi šiuo atveju sakytina apie demokra-
tinę teisę? Bolševizmas realiai įvertindamas
nūdieną padėti priverstas mirties bausmės pa-
galba prievarstanti iš savo draugų suką. Kam
tai? Tai tik galimas bolševizmo prisikėlimui
atstties amžiuose: Kremliai žavus, kad turė-
tų realų pagrindą savo veiklai gyvai išlai-
kyti.

Demokratinė teisė tėra kiekvieno žmogaus
valia savo gyvenimui, apdybai, bočių kapams
suugoti. Šita teisė būdama tuo dievišku da-
lyku, kurį vadina teisingumu, niekad nebijo
jai atgyventų amžių atliekų statomo kryžiaus,
nes prieš kryžiaus kentėjimus ji savo nesu-
rumą gyvenimiškai apdraudžia.

Žmogaus

Protas yra mano sistrų valdovas

Kornelis

Hitlė į Kristaus suką žvelgdamas kaip į
jaunatvišką apsisprendimą dėl žemės gyveni-
mo, pranašavo žemei viršūmę. Hitleris su-
skato Hitlės pranašystą gyvenimu paremti.
Pasirodo, kad naujaunatviška aistra pasire-
miant, žemei viršūmę yra nesąmonė.
Viršūmę kūrėjas ir bolševizmas. Palygi-

nus šitą kūrėją su šodiniuku gautuse, kad savo sode lydėjimą gudriausiai jį išplauoja šalio metų - nieksingiausias bolševikinio intereso išdavimai. Ar Hitleris ir Stalinas nelaimingo likimo atstovai, ar tik gyvenimo nevykėliai?

Hitšė Kristaus sekėjas į Solgotos kalną. Su minia, su moterimis jis neranda, - virš žmogis! Jis čia terėgi, kad gukriai jaunatvišką užsiedogimą panaudojus žemėje galima stebaklus daryti. Tik, jeigu šitas viršžmogis prieš pateisdamas savo protines išvadas žmogui, prieš tai būtų pasekęs Kristų gyvenimo dalyvi, argi jis nebūtų pataręs Hitleriui, kad ant uolos - ant vaisiui auginti neparengtos žemės vertingiausių sėjys yra beprasmi. O kas gi gyvenime bolševizmas? Tai virš masių planingas rikiavimas gudrių bolševikinių vadų, kai vietoje masių gyvi žmonės iš savo anšių atgyvenasių vadų tik tyčiojis tenoka.

Trumeno doktrina nelenkė ir bolševizmo: tai patarimas sėsti ir jam į gyvenimą, kad ne kiltų baimė likti iš gyvenimo išvytam. Bolševizmas šitą patarimą ignoruodamas susilaukė, kad po trijų metų jam gyventi Ačesonas pastatytų sąlygas. Ko dėl toks negaltingas iš antro pasaulinio karo "laimėtojas" pasityčiojimas? Tai dėka bolševizmo jaunatviško spsisprendimo dėl žemės gyvenimo: kiek žemės jaunas yra jam vadovu į gyvenimą ateiti, tiek pat jis baltys tegali būti dėl gyvenimo išsilaukimo. Baimė bolševizmą iš proto vedama, tik baimės sistra paremtą gyvenimą žmogui šada. Tikslu grąžinti žemei gyvenimą paremtą žmogaus protu, Ačesonas prieš bolševikinio įstatymo sunaikinimą siūlo ir bolševikui skubėt palikti tuo, kuo yra buvęs - žmogumi.

Lietuvio

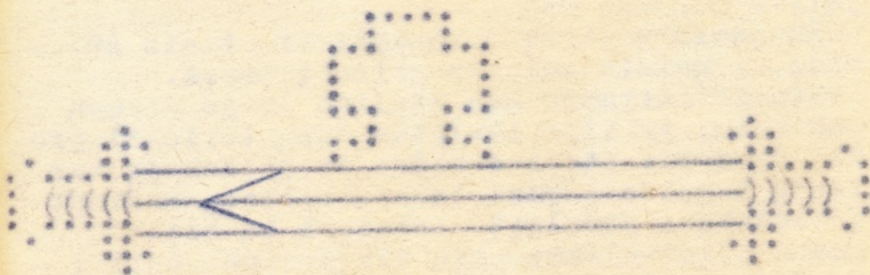
Ir šviesa ir tiesa
Mūs žingsnius telydi.

Kudirka

Lietuvio mūdiens klausia: o kas tada, jeigu Kremlius nekreips dėmesio į Ašesono sąlygas? Kad teisingai į tai atsakius, tenka švelgti į demokratinę teisę: ji žmogaus kūrinys, kuris yra tas dieviškas dalykas, kurį vadina teisingumu. Nieks negali užmiršti to, kad Niurnberginis įstatymas būtų di. Žioji neteisybė, jeigu jį visi nevienodai veiktų prieš visus žemai viršžmogių įgyvendintojus.

Aišku, akyvaizdoje bolševikinio atkaklumo, lieka neišvengiamas karas: pavasarį kilusio žmogaus pasiaukojimas už save ir artimo gyvenimą. Lietuviai aukotis tenka dar ir prieš karui prasidedant. Auka lietuvio tikrai didelė, - ji lygi tam **D i d ž i a j a m P r i s i k ė l i m u i**, kurį su žmonija ir lietuviais švęs.

Šitas Prisiikėlimas bus iš to tikėjimo, kad taisybių ginklų pagalba yra galimas žemėje stebuklas - viršžmogis.

1946 m. ziemą į Maskvą ir atgal

Važiuoju traukiniu, kurio pilnas vidus ir išorė apkibusi keleiviais su terbomis, - rusai iš Lietuvos vežasi maisto. Daugumas jų, kurie važiuoja prie vagonų priekį, dėka nuo vargio ir šalčio kelionę baigia nuo trauki - nio nukriėdami.

Važiuojant matomi miestų griuvėsiai ir juose statomi iš lentų barakai. Kolchozniakų dūmai rūksta iš žemių. Jei kuris iš lentga - lių susikalęs pašūrys, ją apdengęs eglių šakomis.

Miškuose vyksta kolektyvinis vežimas: Jau - čiais ar savo jėga, - moterys ir vaikai ap - kištą roges stumia.

Bar teli nuo Maskvos virš jos pasizato Stalino saulė - penkiakampė. Išlipu Baltaru - sijos stoty. Ji pilna NKVD pareigūnų. Atvy - kusių iš Lietuvos tikrina dokumentus ir ter - bas. Radę pas rusus kiek daugiau maisto kon - fiskuuoja ir baudžia už spekuliaciją. Laimin - gai pro NKVD praėjusius seka "palydovai". Vienas iš "laimingųjų" pabandė stoty nusmst. Pabudęs pakėlė triukšmą už maisto pavogimą. Šylą sprendė NKVD. Grįžusio klausiu:

- Ar suradai vagį?

- Vos neradau septynių metų už spekuliaci - ją!...

Žmogelis važiavo aplankyti trečtinio sū - neus, - maisto netekęs grįžo į namus.

Stotis marguoja nuo Stalino ir jo draugų portretų; ir virš išvietės darų tėviškai pro ūsą šypsosi. Stoties vidus ir aplink ją hur - liokų nugulta - visi laukia bilieto važiuot į Lietuvą - pavalgyt. Laimingi tą bilietą gavusieji, - laimingais tikėdamiesi būtį į traukinį netilpusieji kantriai laukia eilės.

Nuo stoties plačiomis gatvėmis kursuojan - čia mašina per kelias minutes patenku į mies

to centrą. Namas dideli. Skersgatvių kioskose pardavinėja rūkaius ir ledus. Daug maisto krautuvų, kurių languose visko pilna. Susigundau palyginti maisto kiekį su lietuvišku. Parduotuvėje pasitinka milicininkas:

- Kuponą turi?

Nieko nepaėmęs einu į antrą. Kelėtą jų aplankęs nutariu aplankyti cerkvę - jų irgi apstu. Triašurų milicininkas:

- Kur eini? Dokumentus!...

Pataikiau, kur pašaliniamis vaikščioti uždrausta. Išsiaiškinau, kad maisto produktai iš medžio pavaizduoti, cerkvės tik iš iše-rės lokios - viduj sandėliai, pasuku Eijis-ve stoties link.

Kuo toliau nuo miesto centro, tuo Maskva žemėja. Galiausiai prieina gatvės, kur namai virsta laišu, kur ne tik šaligatvių nėra, bet ir gatvės neregistos.

Grįžtant atgal Viazmos stotyje į traukinį laipinami NKVD daliniai, - siunčiami į Lietuvą rinkimams pravėsti. Vagone apšildymui kareiviai atsineša kuro ir apšviešti porą žvakučių. Evakuotoms sudėgus kareiviai vagoną apšviečia savo gamybos - iš konservų dėžutės pagaminta lempa. Ant įkaitinto pečiuko pastatyta lempa sprogata. Silusį gaisrą kareiviai užgesina milinėmis. Pritrūksta kuro: kareiviai nešala - laužo suolus ir kurena. Privažiavus Vilnių, suolų trūkumą pastebi konduktorius. NKVD paaiškina, kad į jų vagonuose ir letuvų, pasiėmę automatų į rankas išėjo Lietuvai gyvenimo tvarkyti.

- - - - -

Išūdytas tėvo į mitingą, kolchozninku nusvėręs rankas žiūriu į brenšančius per balon ateinantį pavasarį konjainimo galvą su puse. Netoliese liopterėjo iš močios. To

betrūko: traktoristus arimui komjaunimas gul
damas atsiplēšis iki mano tēvu kļēmo. Manē
išvyd, mirēlai pasmerktuju balaais veldēia:

- Kes bēgms, o tu - sek!...

Seku: stribo vatiniuku kumelaitē velka. Kai
stribas iē mēšios liuopteri, tēda ir kolcho-
zo nušerta risēia tvoja.

Komjaunimas po treēis šuvie veizi i kolcho-
zo šiaudju kūgi. Tik - regiu tai aē - ju dar-
bo kolchozninkas. Tepaliku man nepasitikēji-
mo ēvilgsni, per arimus raunas šbu miestēlio
link.

Mitingui tevadovsaja valdēia - milicijas
galva, - valdēios formuotojai laimingu suta-
piru save kailli iēgelbējo rytdienai.

- Draugas, gal man paaiēskintum, kodēl tik
ausijoje darbinikai savo valdēia turē? -
draugas iē kairē mitingu prasmina.

- Matot, draugai! Nors revoluciju pagalba
ir kultūringuose kraētuose darbo klasē yra
pasiekusi jai nepageidaujamos valdēios nuver-
time, bet, kai tik reikdavo tuose kraētuose
suderyti valdēia, tai darbinikai tuose kraē-
tuose tai patikēdavo uē save sukētesnēms kla-
sēms.

- O kaip gi, draugas, kas dēl Anglijos rin-
kizu? - dabar jau iē dēšines draugu dēdasi.

- Ā, draugas Stalinas sako, kaē kur nēra
attinaksē vadovavimo, ten iē darbo klasēs
nē velnias neiēcina. Taigi matote, draugai,
argi Anglijos rinkimai neparodē, kaē stali-
nas teisus! Kaē Stalinas teisus, jūs visi 12
kovo tai irodysite! - trenkēs kumēciu i sta-
liu, kaē net ant jo gulējis automates suēvan-
gējo, mitingu uēbaigē.

- Tēve, kuo gi taip nusidējau, kaē teip
atkakliat i mitingu dēdit'...

- Vaikē, jaunās esi! Tenorējau, kaē patsai
tuo iēsitikintus, kaē aē seniai regiu.

Iē artojiēlio sēnaus uēraēē vilkjuoēa

Mėlynas temdo akis

Kaip ir gerasis metas tos dangaus mėlynės vyturiais čia - rena. Saulė tartum laisvei žemę džiugusui kelia, vyturisi arteją lyg į savo dirvą art ir sėt vadina.

- Ar laikus geruosius tik prisiminti geri, ar gal sako kelsis geri metai vėliai? - vyturį padangės lietuvis teiraujas.

Kaip ir gerasis metas pavasaris kelias, - pavasaris mariom, plačiais vandenynais, žemės skausmui šaukiant pavasaris žengia lyg audra kvatotus, tartum jaunas juokas kas pasenc siunčia iš kur nieks negrižta, - pavasaris jaunas bolševizmui mirti, ne antis steina.

O ką gi mums neša pavasaris jaunas?

Lengviausia ištarti - prisikėlimą! Taip! Sėt kas gi tada buvo lietuviui reikalinga, kai Lietuvos dainius lyg Motinai skundą, tartum savo mielai iš širdies kalbėjo?

Graži tu mano, brangi Tėvyne,

Šalis, kur miega kapuos didvyriai!...

Taip. Graži tada Lietuva buvo tik didvyrių kapais. Kas tuo laiku Lietuvą gyvą rodyt galėjo, nubudęs vaidila apie juos tegalėjo pasakyti:

- Negreit su saulė išauš dar rytas;

Miega aplinkui naktis.

Ir gili ta naktis: lyg marių glūdoma rusas saulę užstoja ir mažiauėias prošvaistes baudžiava paviliojus. Kad kapai - užmirusios mūsų krūtinės beždėdės kad sudrebtų, vaidila

tartus maldą kalba, lyg malonės prašo:
... - nors vieną, bet gyvą žodelį
iš senųjų laikų...

Gal šitas žodelis dainiui pasakytu, kuria
kalba į savo tėvus paniekinusius kreiptis, -
kad jų neužgaunant tėvų garbei gražinas. Gal
šitas žodelis būt vadas sukelti idėjoms tuo-
se, kurie glūdžioj naktij lyg kartais mėnuo
bailiai išvytas temšvinta.

Tylūs buvo kapai žodeliui ištarti: tylūs
jie, kaip ir nubudęs vaidila turi būti tylūs
prieš vadovus šalies, - jie velijo mirtį bau-
džiaivos puotoje; turi būti tylūs vaidila,
kaip tylūs artojas, kuriam ir Viešpaties Pri-
sikėlimas iš tėvų kalba rašytos maldaknygės
garbinti uždrausta.

Vien pikto grožis Lietuvoje žydi! Kas bent
pragiedraulin tautai būti gali, ir tuos pikta
akis nustebėjas: ko aksu nesuviliojo, tuos
savų dukrų meile gundo, kur ir tai nesten -
gia, ten prievarta lietuvi į Sibirą veža.

Kas gi tokiuo laiku galėjo duot Lietuvai
prisikėlimą, kai ir nubudęs vaidila savęs
tekliausia:

... - ko ant krūtinės
Ašara krinta graudi?

Ne! Akmens širdis galėjo neraudoti! Aušros
pabudinta turėjo juk ir saulė tekėti. O čis?
Vaidilos raudų, pranašų žodžio pabudinta
Lietuva ponybės pavergta sūnų klausia:

- O tu, paklydėli, kur lig šiol buvai?

- Pasidarė man taip graudu, kad apsikniau-
bęs ant stalo apsiverkiau. Paskui pripildė
mano krūtinę romi, smagi šiluma. Pasijutau
lietuviu esąs.

Tikėkimė, kad yra pasaulyj ir kitų tautų,
kurių sūnūs savo prisikėlimą dėsiugsmo aša -
romis sveikina, - Lietuva dievyrių žemė, nes

jos sūnās ir verkti mokn.

Ir bugandė Varpas liepimū aukščiausiu:

- Kelkite, kelkite, kelkite, kelkite...

Varpas gaudė lietavio prisikėlimui. Prisi-
kėlimui iš kapų: milžinų, paklydėlių, kad jie
prikeltų tautą iš aukų ir pasišventimo pinsti
vainiką Lietuvos prisikėli-
mui vasario šešioliktą -
ja vainikuoti.

Tos dangaus mėlynės vyturėliais verkia -
mažieji paukėteliai ant pilkų sparnelių grau-
džią žemės raudą, neša į padangę: nėra artojų-
lių, sau kas žemę artų! Ne į savo dirvą beria
sauja grūdą! Tyrliukių maskolius mums išpla-
navęs kolchozinių kapą!

Ir Velykų varpas gūdų skruosmą rauda: regi,-
iš medžioklės grįžta MVB paniūrus! Tai tautos
piktieji, - troškalia gyvena tautai šventes
puošti jos sūnų lavonais!

Šaili ašarėlė beplovė skruostus

Ir mėlynas temdė akis!

Verkė dainius, - aplinkui vien tamsią naktį
regėjo; verkė pasijutę lietuviais esą, - tau-
tos prisikėlimo idėjų vainis paliko. Verkė
lietuviška padangė dėl tų vargų, kurie poniš-
kaja žeme tautos gyvenimui lapojo, - džiaugsmo
ašaromis lietuvis Lietuvos prisikėlimą svei-
kino, kad savą žemę galėdamas artti, tuos var-
gus aparty. Kuogi tenka pavadinti tai, dėl ko
šiandien lietuviška padangė rauda?

Tai yra prasikaltimas! Jis šiandien mūsų gy-
venimo vartus kilnoja!

Ar jaunas pavasaris atneš mums ir iš nūdis-
nos prisikėlimą?

Kas drįsta to pavasario laukti iš svečių
šalių, tie tegėdauja tik lengvesnių verčiųjos

panācīt valdīļu raudu, pranašu šodnīo prikel
tas lietuvīs šīno, kad ne vien tēvams tenka
gyvenimas išsikovoti, bet ir vaikas palieka
šventa pareiga tas gyvenimas nuo svetīnū gin
ti.

Verkia Motina prie Priskėlėno alterias
suklupasi, - ji jaunū supdama dainavo:

- Oi neverk, Motinėle, kad jaunus sūnus
Eis ginti brangiosios Tėvynės...

Verkia Motina sūnams, kuris paskutiniu kart
bučiuodamas Motinos šem; kalbėjos:

- Tau dar liko sūnū; kas Tėvynę praras,
Antros neišverks apgailėjas.

Verkia Motina sūnams, kuris Partizano Bro-
lis. O kuogi tautai Partizano Brolis?

Tauta - artojųliū Lietuva? Priskėlusi tau
ta gyvenimui ir prezidentus teturėjo artojų-
liū sūnus. Partizanas uāvis geriausiai šino,
kad artojo dvasioj nemiręs kanklių aidas,
kuris jį prikėlė savos šemės artū. Partizan-
nas uāvis geriausiai regi, kad lietuvīs kol-
chozū ne sava dalis laiko, o tešino jį kaip
šmogaus skausmū. Tik bolševikinė klaiki da-
lia vijo lietuvīs i vakarus, tik bolševiki-
nis teroras tremia lietuvīs i Sibira. Moti-
na verkia Partizano Brolio, kurį tauta teši-
no tuo savo sūnus, kuris šmonijės Motinas
prikels nukoti savo sūnus aukurui, nuo kurio
paimta šventoji liepsna pakurs bolševikinį
laužū - sudeginti šemės prasikaltimui.

Partizanas tėra gyvas tautos giesmės pos-
sas:

- I šviesiū garbū didis kelias
kilniems vaikams tėvū šalies!

Laikai jau mainos: buvo pikti, -
Nušvis kiti

Lietuvai, mūsų Tėvynėi!

Ar nebaisu lietuviai tuos kitus laikus švė
sveikinti? Taip, - kas laiko savo nelaimė lie-

tuvu gisimā! Ne vien aukštū mokslū pertei -
kējas artoju sekējas, drobiū audēja irgi šī-
no, kad bāisu buvo lietuviškos žemēs didžpo-
niamis sveikint Lietuvos Prisiķēlimā, - tai
tautos kelias iš vargū, kurie didžponie gy-
venimo pagrindu buvo. Kaip gi nebijos ir tē-
vus išdavusieji laikū, kurie iš jų paklaus:
už ką brolius žudoit? Kodėl Tėvynės skausmo
valandą atidavei jai pareigą savo pavyzdē in
vesdamas ortimā į prisiķēlimā prasikaltimā?

Vaidilū ir pranašū ašaros nežuvo: vaičiuok-
liškā gyvenimā likimā lietuviškam gyvenimui
lėmusieji, tik klaidisias vaičiuokliasis iš gy-
venimo ir išnyko. Neveltui ir šiandien rauda
lietuviška padangė: juk veltui būtų tikėji -
mas, kad džiaugsmo ašaromis sveikins prisi-
ķēlimā, kas tautos duobkasiai būdami savo
kapui iš artimųjų skausmo sau vainiką pina -
si! Kam tėvū iškovota Lietuva permaža žmo -
gaus vardui apginti, tie savoje Tėvynėj per -
dideli niekšai, - nēr kur pasislėpti!

Kam šiandien skausmo ašara yra lietuviū
gyvenimas, tie piktus laikus Lietuvai jauna
pavasariū nušvietę, tik džiaugsmo ašaromis
tuos laikus ir sveikins.

Lietuva Vyčių žemė. Ji anšius bus gyva ne-
prisiķēlimai tik iš ašarū, kuricimis savo akū
skausmā nuplauna, kuricimis į protėviū šalį
palydi savo anšiū gyvenimā kartū kartoms
šviesti, Vyčių žygius tiesos keliais vesti.
Jeigu šitū ašarū lietuvis atsisakytū, pave -
sari į jo širdį neprabilūtū taip savai vytu -
rėlis, Prisiķēlimo varpai nekaltūtū jam, kad
lietuviū prisiķēlimas - būti gyvenimo kūrėju
savas dirves ariant, į jos savo ranka aukso
grūdā beriant.

Beris ar blogais metais kels pavasariū
vyturiai artoja, berdamas saują į nuosavā
žemę jeus jusiai, kad mėlynas tendė akis pa -

siddžiavimo mšara žinant, kad jis yra žemės
sūnus, kuri ir bolševikmečių Vyčiais šainavo:
- Tik, broliai, kantriau! sunkią dalį
išnešim keliais Partizano!

Bėsiągis

Partizanų Velkos

Graži 1948 m. pavasario diena. Skubiai šen
gime per patišosią šenę. Nesivejās nemašas
burliokų būrys stengiasi pastoti kelią. Bet
veltui...

Sumaskavę pėdsakus linksmi žygiuojame šiai
ošančiu mišku. Jovaras su šėnaliu juokauja:
- Na, štai ir išnešim kuldasius!... Per
kvislii burliokai mus pavyti...

Aleksas juokaujančius įspėja:

- Dar yra laiko, galit ir palikti... Suki-
te atsargūs,- dažnai šia rusai ruošia pana-
las...

Pro kulkosvaidžių ir automatų tarškėjimą
girdėtis šunų staugimas ir sušėistų ruškių
aimanavimas.

- ... tegul geriau jūsų dešimt šunsnukių
būtų užmėš, negu mano mylimiausią šunį! -
keikiasi leitenantas ant strebo, atbėgusio
jam pranešti apie nukautą šunį.

- Sūdievu, broliai!... - pasigirsta Algir-
do balsas ir pistoleto pokštelėjimas. Žmona
alpsta prie karžygiu kritusio vyro lavono.

- Sūdievu ir Tau, Berželi! Tu nesvyravai
prieš bolševikinį kongolą. Žvėriška jo iltis
išplėšė Tau gyvybę nesuspėjus ištartį pasku-
tinį sūdievu...

- Dūk man ginklą, aš panešiu - esi sušėis
tas,- pribėgęs Jovaras nori man padėti.

- Ačiu, broli, aš kol kas nesužėistas. Ne-
sitraukiant su Algirdu iš jo krūtinės krauja
jas aplaistė ir manąją... Dieve, krauju už -
rašė jis mano širdyje, kad tęsėčiau žygi ir

už jį!

Slisuziant per griovį, lažta ledas ir pasine-
riu iki kaklo. Kojoms įklampus į dublį, be
pagalbos neištengiu iš griovio išsivaduoti.
Kad ir sužeistas į kairę ranką, Brolis vėma -
lis ištiesia man savo dešinę.

Nesigirdi nė vieno pekšteležimo. Žygiuojame.
Naktis tamsi ir sudringa. Ledų lietus nelci -
džis akių atmerkti.

- Jau jūs čia ne su geru atvykote, Broliai!
- dangstydamas langus Sesė kalba.

Brebancionis rankomis senutė patarnauja
tvarstant sužeistuosius.

- Partizanų Motin, tu suteiki mums naujų jė-
gų žygiuoti toliau per klampų pavasarį pur -
vą!

Po varginančios kelionės sveikinamės su aus
pasitikti atvykusiais Partizanais.

- Džiugu, džiugu, mieli Broliai, kad ir su-
žeistų yra, bet žygiuoti dar galėjote. Nes bu-
vome informuoti, kad vežte atvežate kai ku -
riuos sužeistuosius, - kalba vyresnysis vadas.

Prisiglaudę pas kaimynus baigiamė sugydyti
ir sužeistuosius. Jau čia pat ir Velykos. Įvą
tvarkome, puošinme stovyklas sikelėl. Gražu
ir miela pažvelgti į pačių rankomis atliktą
darytą.

Gražus Velykų rytas. Stovėdamas sargyboje
paukštelių giesmėje siunčiu skausmo maldą pri-
sikėlusiam Kristui. Jaučiu: jų šavinguose
balsuose skambanti, alėliuja... Aglės ir pušys
tyliai ošdamos pritaria jiems. Girdžiu, sto-
vykloje prisikėlusiam Kristui Broliai maldą
siunčia... Prieš akis švystelėjo išvargęs nuo
Sibiro šalčų Motinos paveikslas ir jos žo -
džiai: "Sūnau, atiki manęs aplankyti nors
per Velykas!" "Mamyte, kaip būtų gera, kad
laisvai sveikintume prisikėlusį Kristų namuo-
se - Tėvynėje!... Juk tu ir vėl paruošusi Ve-
lykų stalą lauktum manęs iš bažnyčios grįžtan-
čio..."

Virėjas paruošė Velykų stalą kviečia užimti vietas. Klevas sulaukusius Prisiikėlimo fotografuoja. Po pusryčių tarp Partizanų atsiverčia prisiminimų lapas. Su Partizanai išvyksta pasitikti atvykstančių ryšininkų. Su leaukiam, - tik dvejetainių svečių: vieną atskubėjo pranešti, kad rusai apgulė mišką, antrieji, - už mūsų galvas gavo tinkamą atlyginimą, ruskių pasiūsti atėjo suvestyti mūsų stovyklos.

Už Judo grašius - judų likimas: virė jų galvų kaboje raštas:

Įsidėmėkite, Tėvynės pardavikai!

Veltui jūsų naudojamos jėgos lietuvio ryžtui palausti. Lietuvis niekuomet nepamirš Motinos, kuri kėdikiai įdainavo: "Sūnau, nebi-jok pakelti kardo prieš Tėvynės pavergėjus! Jei reikalas - mirk garbingai!..."

Ateina iš vakarų tokios pat miško kartuvės lietuviškiems ir rusiškiems Stalino šunims!

- Lietuvi, išdavi e, tavęs Tėvynė klausia: kas tavo Motina? kur tu naiesi tuo keliu eida mas? kas tavęs laukia?

Lietuvos Partizanai

Susirinkę reikalingesnius daiktus žengiamo pro sutemas, pelėdų ūkavimų lydimi, užsukame pas ryšininką pasitairauti apie apylinkės ramumą.

- Aš ir tikėjau, kad jūs atvykate, todėl ir gražesnius margučius palikau. Ir alutis laušo statinės šonus! - Sesei nenusileisdama į mūsų atsikalbinėjimus pakviečia prie Velykoms paruošto stalo.

Kad šiek tiek ir sudrumsta motaika, bet se sutės linksmiamai nušame margučius ir geriamo patojanti alų. Sesei prašant ir dainelę ty liai užtraukiame.

- O jūs, brangūs mano vaikeliai! kada būsite nusiminę? Čia dar ruskiai jų karštas pėdas uosto, o jie dainuoja. Iyg laisvėje būdami, -

pro mšaras Motulė kaiba.

- Masyt, mes ir mirdami juokaimės ir dsi -
mucisimė! Lietuvis už laisvę kovoti išėjęs ne
žino kas yra liūdesys! Tegul liūdi tie, ku -
rie bailiais ir išdavikais tapo!...

Susigaludę į didesnius būrelius ant nage -
nėtų medžių šakų ilsimės belaukdami antros
Velykų dienos. Diena praėjo geroje nuotaikoje -
be jokių pavojų. Nuošimės į tolimesni
žygi. Pamiškėje užsukame pas gyventoją spai -
prasti.

- Ir mano brangulėliai dar prieš netus čia
prausėsi!... O dabar - gal jau ir kaulėliai
supuvę, - nušovę paslėpę, kaip į ugnį. Nei ka
palių nežinau kur yra! Dieve, Dieve, kokias
aš laiminga būčiau, kad jie su jumis kartu
būtų! - pildama vandenį rauda Motina.

- Neverk, Masyt, jie ir šiandien gyvi yra
mūsų tarpe! - ramina Partizanaui verkiančią
Motiną.

Pargrižtu su Aiterius, - buvęs nuėjęs į sto -
vyklą paimti pamirštus apšaudos reikmenis.

- Kas kas ten juodi taškai pamiškėje atju -
da, - rodom ant kiemo mus pasitākusiam gretin -
mo dalinio vadui.

- Tur būt vakarušninkai. Gretimas kaime
pas į suruoštas viešas vakaras, - iš vietos
Partizanų pasiškina.

Nėl atsargumo traukiamės į mišką. Nespėjus
pamiškės pasiekti, į mus praėyla kulkešvai -
džiai ir automatai. Štai tau ir vakarušnin -
kai! Tik šok kelmas nuo kelmo, krūmas nuo
krūmo. Kautynės baigėsi laimingai, net nesu -
žeidė nė vieno. Žygiuojant mišku nakties ra -
musų tetrussčia burliokų pasipylusios keiks -
mažodžių serijos.

- Brangus mano vyre! Paliklai mane vieną
nešlaitį vargti šiame pasaulyje!... pro jų
azijatiškus balsus prasiveržia graudus Motu -
lės verkimas.

Hytojus dieną sušinėse, kad per susišaudymą
rusai nušovė mūs apiankytą šeimininką.

Netkarčiais padangą raketoms nušviečiant,
Partizanų veiduose aiškiai matosi išskaitoma
mintis:

- Prisikėlęs Kristau, Tu mus esi Vačas už
tiesą, už Tėvynėj gyvenimą lomiamoje kovoje!

- - - - -

L i n a s

Žengei per audrą, lietu, vėjo,
leškoti prašvaistės - pavasario žiedų.
Žiauri audra rytinio vėjo
Jau tą krutiną kaustė tau ledu.

Tėvynės meilę kraujo rožėmis papuošęs -
Jos laisvės žygiui paskutiniu kartėjai...
Lūdnai lingavo beržas, neramos pušys ošė,-
Atlikęs pareigą Tėvynei, į amžių peilsį
Žengei.

Tenai, šile - kur tavo jaunos jėgos gęso
Gesino sutemos pašvaistės vakary:
Švelnus vėjelis mano skausmą nešė,
Širdis kartojo: - broli, ateik! Ateik, kur tu?

.....:.....:.....:.....:.....

Ne laiko stoka, bet trūkumas geros valios
sunaudoti tą, kurį turim, yra kliūtis mūsų
sickinams.

TEVYNEI ŠAUKIANT

Sūnaus vietoj

Rimdžius serga. Septyniadešimties metų senuko kūną NK-VB bolševikiniai apdorojo.

Žet - jis žmogus, - ko gi žmogus iškentėti negali! Vistik, Rimdžius neiškencia, - gran - džios ašarom mažoja maldos žodžius:

- Viešpatie, kodėl man nedavei sūnaus! Aš gražumui jį išprašyčiau, negeltėjus - jėga priversčiau būti Partizanui - Tėvų garbės nuo išganytynės gynėju!...

O, kietas buvo senis: nė stribui, nė aktyvistui neušleisdavo.

- Kad jaunesnis būčiau, kaip šunis karčiumi nebijo Rimdžius ir į akis stribui rėžti.

Jaučia Rimdžius, kad senatvės ir NKVD palietę kūną jo mirtis globia. Prieš išvykdamas į paskutinę kelioną, laimina dukras:

- Troškam sūnaus!... jis už mane būtų prieš bolševikus kovojęs... Dukros!... Aš iš šio pasaulio jus laiminsiu, - jūs savo jėgas skirsit Partizanų gyvenimui - Tėvynei!...

Vyresnioje Rimdžiūtė - Pelėda. Sumušta, iškenkinta iki sąmonės netekimo, žiemos naktį nubunda NKVD rūsyje. Nuoga, degančią galvą atvėsinti prie akmenų glaudžia...

- Marija... išgelbėk ir šiuo kartū!... -

alpdama teištaris.

Dešimt kartų buvo suimta - dešimt kartų išsigyne. Palapinė apsupa tik į tardymą vedant. Mušama, temoka laida užkasti.

- Kaimo mergai... kvaila kaip višta!... - ir vienuoliktą kartą azijatai tarę, Pelėdą į laisvę išleiddis.

Visa mėlyna, subadytom panagėm ir vienuoliktą kartą iš NKVD išėjus Pelėda pirmisusia į savo namus skuba - pas Partizanus.

Svyliktą kartą suimta ir į tėvų namus negrižta, - ištremia į Sibirą. Iš ten Motinai rašo:

- Mumyt, aš dar truputį gyva... aš grįšiu! Sesutei kalba:

- Aš jau negaliu padėti Tėvynei! Aš lai - minga - tikiu, kad tu dabar Partizanų sesuo!

Jaunesnioji Rimdžiūtė - Skirmontė ilgai sesers vietoj neišbūna: ją su Motina ištremia į Sibirą. Skirmontė saviems rašo:

- Šalta Sibire... bet, kai šalstančios lietuvių širdys sulaukia žinios, kad jų Tėvyne burliokui neįveikiama, gimsta nemuga - limas ryžtas viską pėrgėlėjęs pernešus į karštygių žemę žmonėmis sugrižti...

Užrašė Tauragis

--- ooo ---

Šventa pareiga

Muvergęs kaip šuva medžioklės ruskėlis gerinasi:

- Ghasain, ar neduotum nors lašelic gerklei paskalauti!

- Drauguži, trokštanti pagirdyt - šventa pareiga! - nuo poros litrų vandens skardina tiesdamas atsigerina, - prašom!

- Durak! Po jūsų prakeiktus liūnas perdien bebrisdamas banditų vandenyj ir prilakt galėjau!

Užrašė Grytis.

Motulė viską jaučia

(Iš Partizano atsiminimų)

1946 m. žiemos naktį, kad Motulė nepastebėtų, tylomis iš namų išsilenku pas vadą. Mėnu -
lis pilnatimi šypsoni. Iš vado, su paketais
ir atšaukimais brenu per pusnyms į ryši -
ninkų punktą. Palijęs darbas, linkim vieni
antriems laimės - skirstomės.

Balis paketų reik namuose palikti, - Motulė
ir to pastebėt neturi!...

Papyškinęs šaltis tvoras, prie mano ausų lė
lenda. Bet su juo užsilioti nėra kada: lau -
kais, tyliai slenku į kaimą, - negalima šunys
lodyti - šnių dėmesį į save negaliu atkreip -
ti. Sugrubusiais pirštais atšaukimai klįjuo
juot sunku, bet su pirštineis neįmanoma. Kli -
jų savu kvapu pašildęs, atšaukimais nusar -
ginu namų sienas, medžius, tvoras.

Iki mūšros ušduoti baigiu ir smagus suku
namų link. Sunkiausias klausimas: kaip reiks
prisibėgti, kad Motulės nepašandinačiau? Be at -
šaukimo negaliu palikt ir savo namo. Klįjuo
jeit ji prie durų pastebiu, kad jos previros.

- Aciu Viešpačiui! - širdis džiaugsmu supla -
ka. Tyliai jas užsklendęs, dar tyliau renčiu
giuos gulti.

- Aš jau maniau, kad tavo šiandien nelaimė
nutiko!... - girdžiu Motulės balsą ir jaučiu
jos karštas akaras, kurios bučiuojant man gal -
vą per mano veidus rieda.

- Pečiuke karštas pienas... nors savo nuo -
vargį sušildyk!...

Gera kūni, kai ji - sušalus karštas pienas
glemonėja! Bet - kas apsakys tą gerį, kai
minkštuos pataluos inėrus girdi Motulę:

- Šunau, žinau tavo pareigas tėvynei!...kai
tu negrižti, aš meldžiuos prie Marijos, kad
tave ir tavo artimuosius saugotų.

... aš tik dabar sužinojau, kad netuvo rei -

kalo nuo Motulės slėptis...

Žymantas

--- 000 ---

Kas liko sotus?

NEVD atsivedę šunį kratai daryti puola Šei-
mininką:

- Yra banditų?
- Kad aš nežinau kas jie tokie!
- Nežinai! Tai mes tau juos parodysim, kai
šuva ras!

Frie spintos stovėjusią puodynę šuo išpuo-
lęs iš jos grietinę išstina, - už spintos
NEVD grobis - žmogus ir nekvepuoja. Šeimi -
ninkė iš burliokų šidinaisi:

- Tikrai šuva vertas pagarbos. Jeigu ne
jis, tai jūs visi būtumėt likę sotūs!

Užrašė Gelovinis

--- 000 ---

Pasivaideno

Turgaus dieną sutikęs mane batsiuvis Ripka
juokais leipsta:

- Vakar su visa miestelio valdžia paktor -
gas į kaimą išėję!
- Kas gi ten nutiko?
- Keturi kolchozninkai užsietę kastuvus
žygiavo pro valdybos būstinę. Sargas tai iš-
vydęs nutarė, kad dabar jau paskutinioji -
pasislėpė. Puvvalandį išlindėjęs tarybinis -
kas nutaręs, - kad ne jie mane, tai aš juos
sudoresiu, - atbėgo į miestelį paktorgui at -
raportuoti:

- Pletų metu pro kolchozo būstinę žygiavo
keturi banditai! Stabdžiusu, bet pamatę, kad
aš su kastuvu - pabėgo!
- Kuo gi viskas baigėsi? - teiraujuos.
- Valdžiai nutarus, - jei u ir nėjo, tai ga
li pro ten "banditai" eiti, - dar ir šisandis

pasalauja.

Užrašė Tauragis

--- 000 ---

0 0 0

Sunų staigiai aprius tikras ir aš, kad rinkimų protokolai pasirašyti - garnizonai išsirikiavę į miestelius. Ne vien rinkimų do kumentai, bet ir pastogės šilima vilioja ar tojėli aplankyti.

- Prizėsk, gegužės pirmoji toli, tai ir tavo medžioklė į planą dar neitraukta! - miela svečiu kalbinamas jaučiuos.

- Silkutė kvėpia! Iš kur gi ji?

- Rinkimai, mieliausias! Šiemet jau ir jų tufete buvo...

Kietoka, švinkterėjus, bet kietos bulvės mėkandus tirpsta tirpsta burnoje. Salšėliai skutėmis mirkčioja ir artojėlis. Baigdamas laižyti nosį galvą teisėtai šiočiuojasi:

- Tai va, šiemet rinkimų prievolės irgi ne įvykdžiau!...

- Dėrasimėlis, sakyk tu man!

- Kad nereikėjo ir drėces: garnizonas visus urus vejant, penkias minutes pavėlavau. Vienuoliktos penkiomis nutikęs mane girtutėlis milicijos viršininkas teiraujas:

- Tai gal manai protestuoti?

- Bėd ko? - teiraujuos.

- Kad už tave ir tavo šeimą aš atbalsavau!

- Tai ar jau dėlto nebus prasilenkta su įstatymais!

- O, būk ramus! Visa komisija gali palia - dyti, kad prieš balsuodamas tai atžymėjau ir rinkėjų sąrašuose...

--- --

Visgi, pasibaigė ir mano atostogės pakrai - gėje: artojėlis mieliausias laikytų, bet - planas. Šiemet jį paskubino kažkokis netvar-

ka Amerikoj. Į pavasarį išleisdamas artoję -
lis mane ir palaimina:

- Nemusimink! Šiomet tai jau tikrai per
maršas automatai o sietas ant pečių ateina
aristas.

Ir ko gi musiminti: jei vien gyvališkis pre
kiaujantiems žydeliams iš Viešpaties namų
ušteko lasdos, tai argi be automato bus kas
doro su šitais nevidonais, kurie net žmogaus
sąžine spekuliuoja!

Užrašė Vilkjuoša

--- o o o ---

Daugiau neapsiriko

Po žygio taip pradėjo linkseučiu skaudėti
galvą, kad vadui davus vaistų teko jis ir
nuo sargybos atleisti.

- Tai vaistai! Ligą kaip ranka nuėmė! - nu
budęs buvęs ligonis džiaugiasi.

- Kur gi vaistai nuo pūslės uždegimo? -
tuo pat laiku sanitaras vado teiraujas.

Apsirikimas - jie supandoti nuo galvos
skausmui kaip ranka nuimti. Linkseutis dau
giau neapsiriko, - į ligą dėl švento juoko
neįsimensdavo.

Užrašė Roentis

--- o o o ---

Gyvenimui bolševizmas linkęs lemdamas pa
skelbs pirmas gegužini šūkius. Gyvenimas li
kimo lėmėjas ty šūkių sumą iš anksto dūdo:

- Po Lenino vėliavos, Stalino vadovaujami
pirmyn su komunizmu pergalsm!

--- o o o ---

Sveikas, PARTIZANE!

Prie Ryšančio nūpietojėlio paryme Partiza-

nas - Pietų Lietuvos Britijos organo pirmieji trys numeriai. Draugų laikais rūpintojėlis ir Partizanas draugams nedraugai, - mūsų pasikalbėjime žmoniškai. Partizane, sakai:

- Mūsų valstybės fizinė jėga buvo silpna. Per vieną dieną žlugo mūsų valstybė.

Esu tikras, Partizane, kad atsimeni laikus, kai nacistas didellais ir mažais paveiklais rodydamas žmogui tikru Stalinu atsispardanti jauti, kurstė lietuvį nuo šitos pabaigos ir tėvų žemės atsižadėjus bėgti.

Kaip šventa tiesa, jog po pietų nacistas teisingai nupiešė bolševizmą, taip šventą tiesą sakai, Partizane:

- ... sovietai pradėjo "Amerikos Balsą" ir BBC transliacijų rusų kalba trukdymą. Iš viso radio trukdymui dirba virš 1000 įvairaus galingumo stočių.

Tikrai girdiai ir jaučio baubimas, kai iš JAV ir Anglijos rusas prakalba. Bet, Partizane, tremiant lietuvius į Sibirą, argi ne jaučio balsu per garsiakalbius baubia:

- Gyroka strana moja radnaja...

O tada, kai sovietai švenčia pergalės triumfą prie Partizano lavono, argi ne jaučio balsu garsiakalbiai rimuoja:

- Ja dragoj takej strany neznaju, gde tak volno dyšyt čelovek...

Tai gyvenimo realybė: sovietai iki užkimo rusiškai berėdami, kad šautuvas visų laisvių žmogui nešėjai, tuo akiai ir itikė jo. Kai išgirdo rusiškai ir iš kultūringų kraštų balsą, argi galėjo jį išlaikyti neužkricęs jaučio balsu?

Draugų laikais mūsų draugams nedraugai, - mūsų kalbamės žmoniškai. Nors ITSK ir nėra BBC nariu, bet dėlto TSRS iš SRO neišėjo. Čia kažkas panašu, kad dėl Lietuvos valstybės išnykimo sovietai patys žiurkės akimis dairo ir laiką, - jei pasiseks susovietinti pasaulį, tai ir dėl šito akto būsiu ramus, -

sprendžia rusiškai. Bet, Partizane, tavo fizinė jėga pasirodė gyvu ir sovietui sako, kad dėl Lietuvos valstybės neigimo jis atnaikys kartuvėms. Tai sovietui pikčiau, negu rusų kalba transluciacijos iš kultūringų kraštų, - tai išlekiantis į orą Stalino bernas siūkus ženklas, kad nemerint savo kauliukų susipylus į terbytą nešti tėvai dovanų, tenka ieškoti progų kalbėti per kultūringų kraštų radio.

Fric Rymantio rūpintojėlio, Partizane, brolišką spaudžis tavo došinę. Tavo šygiai - Lietuvos valstybės fizinė jėga, - prieš ją bolševizmas maraudamas ir iš gėdos.

Laukšnelis

- - - -

T U R I N Y S

Redakcija	Alėliuja	1
Sėbijus	Didysis Prisiškėlimas	3
Selovinis	1946 m. žiemą į Maskvą	12
	Iš artojėlio sūnaus užrašė Vilkjuoša ...	13
Lidijs	Mėlynas tamdo akis	15
Pėliengis	Partizanų Vėlykos	20
Linas	24
Tauragis	Sūnaus vietoje	25
Grytis	Švėnta parsėiga	26
Žymantas	Motulė višką jaušis	27
Selovinis	Kas liko sotus?	28
Tauragis	Pasivaidėno	28
Vilkjuoša	O O O	29
Romatis	Daugiau neapsiriko	30
Laukšnelis	Sveikas, Partizane!	31